

טיב הקהילה

ב"ד

שלה
ב"א סיון תשפ"ו

זמני הדלקת הנרות ומצ"ש

הרה"נ	7:07
מוצ"ש"ק	8:25
ר"ת	9:00

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סו"ת א'	8:10
סו"ת ב'	9:03
סו"ת א'	9:39
סו"ת ב'	10:14

גליון מס':
838

יו"ל ע"י קהילת שבת בבית ד'
בנשיאות מורנו ורבנו הרב"צ
רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

זוהי התשובה שרציתי לשמוע - השיב הקבצן, אבל דע לך שאין לך כל כך להתפאר בזה שאתה איש עסקים מוצלח, כי העומד לפניך הוא איש עסקים מוצלח פי שש ממך, כי כל עסק שעושים עם בשר ודם גם אם יהיה עסק מובטח המניב פירות, אין זה מובטח כל כך מעסק שעושים עם הקב"ה, ועסקים כאלו עשיתי פי שש ממך, אני עשיתי שתים עשרה עסקים עם הקב"ה ואתה עשית רק שני עסקים...

הלימוד לדורות מהטא המרגלים

והאנשים אשר עלו עמו אמרו לא נוכל לעלות אל העם כי הֵזֵק הוא מִמֶּנּוּ: (ג. ל.א) ... לכאורה יש לומר, שעיקר החטא של המרגלים טמון בדבריהם אלו, שאמרו 'לא נוכל לעלות אל העם'. כי מה שאמרו עד עכשיו שהיא 'ארץ אוכלת יושביה', ושנמצאים שם 'ילידי הענק' ושאר כל החסרונות שראו שם, עדיין היו יכולים להצטרף ולהשיב, שזה מה שבאמת ראו, ולשם כך נשלחו, שיאמרו מה שראו במו עיניהם. אולם 'חוות דעת' ודאי לא בקשו מהם, ולכן לא היה עליהם לקבוע אם נוכל לעלות או לא, והיה עליהם להבין שמאחר שהקב"ה רוצה שישראל יכבשו את הארצות יהיה הוא בסדרם, ויזכו לבסוף לרשת את הארץ, ומלכתחילה לא נשתלחו כי אם כדי לראות האיך צריכה המלחמה להתנהל, אם יכולה היא להיעשות גם באופן טבעי, כי אז היו צריכים להתכונן לה באופן טבעי, או שזקוקים הם לנס, ואז עליהם להשליך יתבם על השי"ת, וכמו שאמרו כלב ויהושע לישראל (להלן יד, ח): 'אם חפץ ה' בנו והביא אותנו אל הארץ הזאת ונתנה לנו, כלומר, אין לנו לעשות חשבונות האיך נוכל, רק עלינו לצאת למלחמה מבלי לדעת האיך יצליח השי"ת את דרכינו, והקב"ה ילחם לנו, ובשעת המלחמה כבר יראינו נפלאות...

עושה עסק עם הקב"ה? כן כן! - השיב הקבצן והסביר - הרי הקב"ה הוא המצוה לפרות ולרבות, ציווי זה לא הטיל רק על אלו העושים חיל בעסקיהם, אלא גם אלו שבתחילת דרכם אינם יודעים האיך הם גומרים את החודש חייבים בה, והרי כלל הוא בידנו מפי חכמינו ז"ל (עבודה זרה ג.) ש'אין הקב"ה בא בטרונאי עם בריותיו', ולמה אם כן יצוה להם כך? הרי לכאורה אינם יכולים? ובהכרח שהקב"ה אומר לאדם אתה עשה את שלך, ואני אעשה את שלי, עתה עסוק במצוה ואני כבר אדאג להמציא להם כל צרכיהם! וכי יש לך עסק מובטח יותר מזה? כלום יכולים לומר עליך שהנך איש עסקים מוצלח, בו בשעה שזולת בעסקים כה מוצלחים?!

דבר זה צריך להיות לימוד לכל ענין בעבודת ה', כי לפעמים כשיש צורך לעסוק באיזה דבר מצוה, בא היצר ומערער מצב מסוים שבסיבתו נדמה לבני אדם שנבצר מהם מלקיימה, אולם עליהם לדעת שאין היכולת לקיימה תלויים בנסיבות הזמן, ועליהם לדעת שאם הקב"ה ציוה להם לקיימה ימציא להם גם כן האפשרויות לכך.

או אז הבין העשיר את האמת לאשורו, והעניק להקבצן סכום הגון ביותר...

לשם המחשת הדברים אספר מה ששמעתי מאיש אחד שמפני דוחק הפרנסה נסע לארה"ב לאסוף נדבות מאת אחבי"י יושבי הגולה, והקיש על דלתו של אחד העשירים הנכבדים, והלה הכניסו לביתו ושאלו על דבר בואו, היהודי התחיל לספר אודות מצוקתו הגשמית כי עליו לפרנס ארבע עשרה נפשות... כששמע הגביר שיש לו משפחה גדולה כל כך, התחיל לגעור בו על כך שמתנהג בפזיזות, ומוליד ילדים מבלי שיהיה לו במה לפרנסם, ורק כשכבר כלו כל הקיצין הוא נודד למרחקים כדי להתפרנס על חשבונם של אחרים...

התשובה לכך היא, שלאמיתו של דבר לא היו אלו הנידודים תלויים בכלכלת ביתו, ולא היו אלו כי אם גזירה ממעל שעליו לנדוד ממקום למקום כדי לעשות תיקונים שונים הנצרכים לו, ואלמלא לא היה עליו עול פרנסת משפחה עניפה בת ארבע עשרה ילדים היה הקב"ה ממציא לו סיבות אחרות כדי שיצטרך מחמתן לנדוד, ונמצא לפי זה שבזמן שלא נגזר על האדם נידודים יכול הקב"ה לשלוח לו את צרכיו ואת פרנסתו בתוך ביתו, גם אם אינו איש כשרוני ומוצלח כל כך.

אחר ששפך העשיר על היהודי קיתון של בזיונות, הבין הקבצן שמן הסתם כבר לא יפתח עשיר זה את כיסו, ועל כן העיז להשיבו תשובה ניצחת שטיפה של חוצפה מעורבת בה, ושאלו: וכי לך אין ילדים?! ודאי שכן! - השיב העשיר, - אבל לא נהגתי כל כך בפזיזות, לא הולדתי שנים עשר ילדים מבלי לדעת מהיכן לפרנסם... ורק שנים ילדה לי אשתי!

דרך אגב, נחוץ להוסיף, שגם אם נגזר על האדם נידודים ובזיונות לטובתו ולתיקונו, יכול הוא להמתיק את גזירתו אם מתחזק הוא באמונה ובטחון, כי אז יכול להמשיך שפע חדש בתוך ביתו מבלי שיצטרך לנדוד כלל, כי בבטחונו העצום כבר מתקן הרבה יותר ממה שהיה עליו לתקן בנידודיו. השי"ת יהי בעזרינו להתגבר על כל המניעות בקיום המצוות.

טיב המערכת

ויבנו בלילה ההוא

סיפר יהודי שעבד כטכנאי רנטגן, והנה יום אחד פוטר מעבודתו והיה שנה שלמה ללא עבודה, כמובן שחיפש וניסה למצוא עבודה מתאימה, אבל בשום אופן לא מצא, יום אחד שמע שמחפשים ביישוב אחד טכנאי לעבודה דומה למה שהוא חיפש, הוא ביקר ברירה החליט ללכת לעבודה זו, הוא יצא לעבר הראיון שנקבע לו אבל לגודל צערו הפסיד את האוטובוס, התיסכול היה גדול, עד שכבר יש לו כיוון לעבודה והנה עכשיו גם את זה הוא מפסיד בגלל אוטובוס. בעודו עומד בתחנת האוטובוס עצר לידו רכב והוא רואה את ידידו, החבר התעניין לאן מועדות פניו, וכששמע על הראיון והאיחור החליט לעשות חסד ולהסיעו למקום הראיון.

בהיותם בדרך התהפך הרכב, אמנם שני הנוסעים יצאו בנס ללא פגע, אך אנשי ההצלה התעקשו להביאם לבית הרפואה לבדיקות מקיפות כדי לוודא שאין להם שום פגיעה פנימית, בליט ברירה נסעו לבית הרפואה ושם הוכנסו לצילומי רנטגן, בעודו יושב בחדר הרנטגן נזכר בעבודתו והחלו עיניו זולגות דמעות, הטכנאי שהיה במקום חשב שהוא בוכה על התאונה והתחיל לעודדו שעליו להודות לבורא על חייו שניתנו לו לשלל, אך הוא סיפר לו את האמת כי כבר שנה אין לו עבודה ולא פרנסה, שאלו הטכנאי במה עבד, השיב כי היה עובד כטכנאי רנטגן, הטכנאי ממש התלהב ואמר 'הרי כאן בבית החולים מחפשים טכנאי מקצועי', ואכן כבר באותו שבוע התקבל לעבודתו החדשה.

חז"ל מלמדים אותנו שאותה הלילה שבכו בני ישראל במדבר 'ליל תשעה באב היה, אמר להם הקב"ה: אתם בכיתם בכיה של חינום, ואני קובע לכם בכיה של דורות', וכבר נשאלה השאלה מדוע נקראת בכיה זו 'בכיה של חינום'? והרי לכאורה היתה להם סיבה לבכות? והתשובה היא שהיה להם להתחזק באמונת אומן שכל מה שעושה הקב"ה - לטובה הוא עושה גם אם עכשיו זה נראה רע, וזה מלמד אותנו להתחזק ולהודות תמיד לבורא על כל מה שקורה לנו, וגם אם נראה שקורים לנו דברים רעים, נזכור כי זה רק נראה כך, אבל באמת 'אין רע יורד מלמעלה'.

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב
באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

טיב הודעות

עדכוני שיחות: 0534-100024

יו"ר הוועדה הרוחנית ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ש. גולדשטיין

(ע"פ: 'טיב התורה' - שלה)

שיבה לפני המתפלל

נכתב ע"י הר"ר מאיר רובינשטיין שליט"א

א. כתוב בפסוק (שמואל א א כו) אָנִי הָאִשָּׁה הַנִּצְבֶּת עִמָּכָה קָדָה, ודרשו חז"ל, אמר רבי יהושע בן לוי מבאן שאסור לישב בתוך ארבע אמות של תפילה (ברכות לא:). ממה שנאמר, הנצבת 'עמכה' היינו שהיה עומד כמותה (טור).
ב. והטעם, מפני שנראה כאילו חבירו מקבל עליו מלכות שמים הוא אינו מקבל (טור), וי"א הטעם, משום שהמקום שהמתפלל עומד אדמת קודש הוא כל זמן שהוא מתפלל [הואיל ושיבתו כנגדו (ש"ע הרב ס"א)], וע"כ צריך לאותו שהוא באותו מקום דהיינו תוך ארבע אמות לנהוג בו כבוד, וכל שיושב ואינו עוסק ג"כ בדבר קדוש, הוי כאלו לאו קדושה שם, והוא כשאר מקומות שבבית, ע"כ צריך שיעמוד להראות שיש כאן קדושה (ט"ו סק"ג).
ג. אסור לישב בתוך ד' אמות של מתפלל (ס"ב סק"ב א).
ד. אפילו אם המתפלל עומד בתחוננים שלאחר התפילה, מ"מ כל זמן שלא פסע אסור לישב בארבע אמותיו (מ"ב סק"ג).
ה. גם סמיכה אסור בארבע אמות של המתפלל, אך סמיכה במקצת שאם ניטל יוכל לעמוד, יש להקל במקום הדחק (מ"ב סק"ד).
ו. צריך להרחיק מהמתפלל ארבע אמות בין מלפניו ובין מן הצדדין, והסכימו האחרונים דה"ה דיש להרחיק מלאחוריו (ס"א מ"ב סק"ד).
ז. כשהוא יושב באלכסון, די בארבע אמות של אלכסון (מ"ב סק"ב).
ח. צריך להרחיק מלפניו ארבע אמות, וי"א כדנגדו אפילו כמלא עיניו אסור, והטעם הוא, מפני שנראה כמשתחוה לו (ס"א מ"ב סק"ח).
ט. ולפ"ז דוקא לישב אסור, אבל לעמוד מותר אפילו

בתוך ארבע אמות, אולם י"ל דאף לעמוד טובר דאסור, דע"ז מתבטל כונתו (מ"ב סק"ח).
י. ולמעשה, כתבו האחרונים שטוב להחמיר ולהרחיק מלפניו כמלא עיניו (מ"ב סק"ט), ודעת השו"ע הרב (ס"א) דדי בארבע אמות.
יא. ונראה שבעמידה חוץ לארבע אמות בוודאי אין להחמיר, ואולי אף בתוך ארבע אמות יש להקל, ובפרט אם היה עוסק בתורה (מ"ב סק"ט שעה"צ סק"ב).
יב. אם הוא עוסק בדברים שהם מתיקוני התפילות, ואפילו בפרק איזהו מקומן, אינו צריך להרחיק מהמתפלל (ס"א).
יג. וה"ה אם עוסק בפרקים במנחה בשבת, ג"כ מותר לישב בצד המתפלל (מ"ב סק"ה).
יד. יש מתיירים בעוסק בתורה לישב בארבע אמות של המתפלל, אף על פי שאינו מתיקוני התפילות, והטעם, דס"ל דלא אסרו חכמים לישב בצד המתפלל אלא כשיושב ודומם, נראה כאלו אינו רוצה לקבל עליו עול מלכות שמים, אבל כשהוא יושב ועוסק בתורה הרי הוא כמקבל עליו עול מלכות שמים (ס"א מ"ב סק"ו).
טו. וכל זה דוקא אם מוציא דברי תורה בשפתיו, אבל אם מהרהר בלבו אינו מועיל ואפילו בעיני תיקוני התפילות, דיבואו לחשוך בו שאינו מקבל עליו עול מלכות שמים (מ"ב סק"ו).
טז. י"א דאם מהרהר בספר שלפניו הרי הוא כעוסק בו (מקרי"ח לה"ח ס"א).
יז. העוסק במצוה צריך לעמוד, ואין דינו כעוסק בתורה (חי הגדות על הטור אות ב').
יח. ולהלכה, כתבו האחרונים דטוב להחמיר לעמוד כשעוסק בתורה כדעה הראשונה, אם לא במקום הדחק, אבל לאחורי המתפלל נראה שאין להחמיר בזה (מ"ב סק"ו).
יח. יש מי שאומר דכל זה ביושב מן הצד, אבל כנגדו אפילו כמלא עיניו אסור, ואפילו היושב נגד המתפלל עוסק בקריאת שמע (ס"א מ"ב סק"ט), ודעת השו"ע הרב (ס"א) דאין

חילוק, ובכל אופן האיטור הוא רק תוך ד' אמות ולא יותר. **יט.** יש מי שאומר שאם היושב בצד המתפלל חלוש, מותר, והיינו שידוע שהוא חלוש וא"א לו לעמוד, ולכן מותר לו לישב, דחולשתו מוכחת עליו שמפני כך ישב (ס"ב מ"ב סק"ו).
כ. ויש לסמוך על דבריו, אם אי אפשר לו בקל להרחיק ארבע אמות ולישב שם (מ"ב סק"א).
כא. וכל זה דוקא לישב בצד המתפלל, אבל לפניו יש מחמירין אף בחלוש (מ"ב סק"ו), ודעת השו"ע הרב להקל אף מלפניו (ס"ב).
כב. אם היושב ישב כבר, ובא זה ועמד בצידו והתחיל להתפלל, אינו צריך לקום, שהרי זה בא בגבולו, אלא המתפלל צריך להרחיק ארבע אמות ממנו כשרוצה לעמוד ולהתפלל (ס"ג מ"ב סק"ב).
כג. ומכל מקום מידת חסידות הוא לקום אפילו בכהאי גוונא, כדי להרים מכשול מחבירו שעשה שלא כשורה שעמד להתפלל בתוך ארבע אמות של היושב כבר בהיתר, וישיבתו היא גנאי לאמקום קדוש של התפילה (ס"ג מ"ב סק"ד).
כד. אם היה יושב כבר, והוצרך לעמוד לאיזה דבר מצוה או לתפילה, נראה שצריך לישאר עומד (כה"ח סק"ט).
כה. וכל זה דוקא במתפלל בביתו, אבל המתפלל במנין קבוע, וכ"ש המתפלל בבית הכנסת, צריך לקום אפילו בא בגבולו, והוא מקום מיוחד לכל בני אדם, ואפילו אם המקומות קבועים לכל אחד שקנאום בדמים, גם כן יש להחמיר (מ"ב סק"ג).
כו. אך בעוסק בתורה לא יחמיר בזה, וכ"ש רב שיושב עם תלמידים ולומדים, ובאו עשרה המתפללים, אינם צריכים לעמוד, ואפילו מדת חסידות ליכא (מ"ב סק"ג).
כז. דין זה נוהג גם בתפילת נשים, [דהא כל האיטור לפינן מתפילת חנה, (פוסקים)], ויש אומרים דנוהג גם בתפילת קטנים שהגיע לחינוך, (אורחות אדם בשם החת"ס, ח"ב לנער פ"יא סק"ח), אולם יש המקילים לענין קטנים, (א"א בוטשאטש).

טיב הבנין

האין יתכן שגדולים וצדיקים כאלו באו לכלל טעות מרה כזו
 רבינו החפץ חיים זיע"א, בספרו שמירת הלשון (ח"ב - פרק יט), מבאר ענין עון המרגלים, ומהו הלימוד והוראה מפרשה זו על דרך העבודה.
 דהנה לכאורה יפלא מאוד, האין יתכן שהמרגלים שהיו מתחילה גדולים וצדיקים באו לכלל טעות מרה כזו, ומהי הסבה שהטעתה אותם לירד פלאים כל כך, ועד כדי כך שאף טעות את כלל ישראל אחריהם, ויותר מזה יוקשה, האין קרה כדבר הזה שאף הסנהדרין טעו בזה, כדכתיב (במדבר יד א), "ותשא כל העדה ויתנו את קולם וגו'; ופירש רש"י, סנהדראות, ויותר מכך יפלא מה שאמרו (שם יג א), "כי חזק הוא ממנו". ופרשו חכמינו זכרונם לברכה (ערכין טו), שכביכול אינו יכול להוציא כליו משם, אין להם לגדולים וצדיקים כאלו, לטעון שטות כזו.

טעות המרגלים, שחשבו שאין הם ראויים למועשה ניסים
 ומבאר החפץ חיים זיע"א שטעות מרה זו באה להם מפני ענוה פסולה, דהגם שהאמינו ביכולת השי"ת להביא את עמו ישראל ולהורישם את הארץ, נתגנבה למוחם מחשבה וטענה פסולה, שלנצח גבורי כח כאלו ועם רב כזה, בוודאי צריך לזה זכות גדולה מאד, שיהיו הכל בגדר צדיקים וקדושים, ואין לנו אנשים כאלו. ולכן כל מה שראו יותר במדינה, שאנשיה רבים מאד וגבורים וגבוהי קומה וכדומה, היה אצלם יותר חסרון ועוד סיבה למה אין הם ראויים להכנס לארץ, בחשבנם שלפי מעשי בני ישראל בעת ההיא, אין הם ראויים שיעשה עמהם ניסים גדולים כל כך.
 ואף על פי שהאמינו בהבטחת הקדוש ברוך הוא שביאם אל הארץ, בכל זאת חשבו בדעתם שמחמת הארץ, בכל זאת חשבו בדעתם שמחמת עונותם אין הם ראויים שיעשה להם ניסים

גנות השפלות וענוה פסולה

ולפי מעשיהם אין הם ראויים לכך.
כלב בן יפונה הוכיח שהקב"ה מציל את עמו ישראל אף כשאינו ראויים
 אמנם כלב בן יפונה דחה מיד את טענתם הקולקלת, כמאמר הכתוב (שם פסוק ז) "ויהס כלב את העם אל משה", וכפירוש רש"י שהשתיקם, שאמר, 'וכי זו בלבד עשה לנו פי עמרים, והלא קרע לנו את היים והוריד לנו את המן וכו'; וכונתו, לדחות בזה את טענתם המוטעת, כי הרי אילו היה הקדוש ברוך הוא בא עמנו בדין, לא היה נקרע לנו היים ולא הוריד המן, כי גם ביים לא היו מעשיהם כראוי, ולא היו ראויים שיעשה להם נס, כמו דכתיב (תהלים קו י), 'וימר על ים ביים סוף'.
 וכן על המן היה מתחלה חלונה, ואף על פי כן עשה השי"ת אתנו ניסים ונפלאות, ואם כן אף עתה "עלה נעלה" לארץ ישראל כמו שאמר משה, "וירשנו אתה" - כאשר נבוא שם.
 ועל הטענה הראשונה, שאתם אומרים, שהבטחת הקדוש ברוך הוא בנתינת הארץ היא דוקא אם נהיה צדיקים, היא טעות מעיקרה, כי הקדוש ברוך הוא אינו מודקק על האדם לומר, אושיעך רק באופן שתהיה צדיק, רק אומר לו, לא אושיעך אם תהיה מורד, חס ושלום, ולזה סיימו יהושע וכלב ואמרו (שם ט), "אך בה' אל תמרדו". אך כל זמן שאין אדם מורד בהקדוש ברוך הוא לעקר מצותיו בכונה, יוכל לקוות לכל טוב.

הנהגת השי"ת בבחינת החסד אף על פי שאינו הגון ואינו כדאי
 וכן דרשו חכמינו ז"ל (ברכות ז.) על הכתוב (שמות לג ט) "ותחתי את אשר אחון" - אף על פי שאינו הגון, ואינו כדאי, וכן נאמר "בנים אתם לה' אלוקים" שהקב"ה מתנהג עם בני ישראל כרחם אב על בניו, ולא לפי מעשיו, ואין די לאדם בכל מעשיו הטובים לשלם גמול אפילו על טובה אחת שעשה עמו יתברך שמו, כמבואר במדרש (קהלת ו) על הפסוק "כל עמל האדם לפיהו" אמר רבי שמואל כל מה שיעמול אדם

ויסגל מצות ומעשים טובים בעולם הזה אינו מספיק להבל הירוע מתוך פיהו. וזו היתה טעותם של המרגלים בחשבם שהקב"ה עושה חסד עם בריותיו רק כאשר ראויים לכך מצד מעשיהם, אך כאמור סברה זו מופרכת היא מעיקרא כי הקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו מרחם על עמו במנתת חיים שלא לפי מעשיהם, וזאת מחוברתו להודיר בקרבינו ולהאמין באמונה שלימה שהקב"ה עושה חסד ורחמים אף למי שאינו הגון.
רוב הענוה גורם שח"ו מתרחק מעבודת השי"ת
 ובא וראה מה שכתב בזה בספה"ק תולדות יעקב יוסף (עקב אות ד) וזה לשונו: כמו ששמעתי ממורי שרוב ענותנותו של האדם גורם שנתרחק מעבודת השי"ת, שמצד שפלותו אינו מאמין כי האדם העולמות, וגם המלאכים ניוונון על ידי תורתו ותפלתו, שאלו היה מאמין זה כמה היה עובד ה', בשמחה וביראה מרוב כל, והיה נוהר בכל אור תנועה ומלה לאומרה כדקא יאות, וכו', והוא מעין מה שאמרו חכמינו ז"ל (גיטין נג) ענותנותו של רבי זכריה גרם חורבן וכו'.

צריך להכיר שעבודתו פועלת בעליונים ועל ידי זה יוסיף חיל בעבודתו
 כך האדם ראו לשים לב ולומר כי הוא סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, וכל תנועותיו ודבורו והלכו ועסקיו עושה רושם למעלה למעלה, בוודאי יזהר בכל דרכיו ועסקיו שיהיה לשם שמים, מה שאין כן בחושב האדם מה אני ספון לפגום או לתקן למעלה ולהטות שיהיה נרשם כל עסקי למעלה, ובזה הלוח שבישרות לבו ויאמר אך שלום יהיה לי, ובאמת זה אינו כי האדם על ידי מעשיו הטובים הוא דבוק בו יתברך ממש, עיי"ש.
 והשי"ת יהא בעזרנו שנוכח להכיר בגודל מעלתו וחביבותו עבודתו, ולהנצל מעצבותו וענוה פסולה, ונוכח להאמין ולהכיר בחסדי השי"ת אתנו לטוב לנו כל הימים.

ספר חדש הסיפור אור על הסוגיות להלכה למעשה

מאור גדול לעוסקי טהרות

הספר בנוי בס"ד כתבנית משינה ברורה

ששלטה בה, וניגשה בשמחה ובטוב לב לעשות את מלאכתה, כשליבה מתרונן בקרבה על עוצם זכייתה הגדולה לעסוק במצוה רבתי זו בקרבת אלקים טוב, ובקרבת עבדיו הצדיקים, בני קל חי!

ומאז היתה ממחרת להגיע כל יום בסדר השקמת הבוקר בשמחה! ברצון ובחשק, ובתחושת סיפוק רבה שמילאה את חדרי לבבה, בהודיה להשם הטוב והמטיב. מידה זו של השמחה היתה נר לרגלי הצדיקים בכל עת תמיד, ובפרט בראשית היום לפתוח אותו בשמחה ונעימות. גם בשנותיו האחרונות של אותו צדיק נשגב כשהיה ידוע חולי ומכאוב לא סר החיוך הנעים משפתי קדשו, תמיד היה מלא שמחה, משמח אלקים ואנשים, כד"א (תהילים ק, ב) "עבדו את ה' בשמחה, באו לפניו ברגל". ומשמח את השכינה הקדושה השוכנת בקרבו ומחוברת עימו תמיד, ומתגוללת בעפר קרנה בצרתם של ישראל בניה הקדושים, לעטרה בעיטורין קדישין בסוד שמחת דודים ורעים, אמן ואמן.

מרן הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב זיעועכ"י בעל "קדושת לוי", היה עובר השם יתברך בשמחה גדולה ועצומה, בהתלהבות נפלאה וברוממות לב ונפש של קרבת אלקים טוב, משרת לפניו קונן באהבה ורצון, להעלות ריחן ניהוץ אשה לה' - נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני! ולשמוח את השכינה הקדושה, כאשר כל ספרו הקדוש "קדושת לוי" מלא רוממות זו מן אל זן.

הבארדיטשובער רב זי"ע מלמדנו על פני כל ספרו הקדוש, לעזוב את כל העצבות והמרה שחורה, ולהתאזר בעוז ובשמחה בלהב אש, להעריך ולהחשיב מאוד את הזכות שזוכים אנו להתקרב אל בוראנו ולעשות נחת רוח ליוצרנו, ולשמוח בכל מצוה ודבר טוב שזוכינו לעשות ולקיים כמוצא שלל רב. משל נפלא מביא על כך בספרו הק' (פרשת תוריע), מענין השמחה הגדולה שיש למלכים והשרים, בעת ששומעים את צפצופי זמירות העוף הנקרא "תוכי"... וזל"ק: "שמעתי ממורי ורבי מורינו דוב בער נ"ע על מאמר חכמינו ז"ל (זוה"ק ח"ג א) ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים, על דרך דאיתא במשלי (א, ב) בן חכם ישמח אב, דהיינו במה שאנו עושים מצוות ומעשים טובים אזי גורמים לתענוג לבורא ברוך הוא, וזהו ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים, שהתענוג נקרא פרנסה כביכול, ע"כ. - והנה לפי זה, איך ראוי לכל איש הישראלי לעשות מצוות ומעשים טובים בכדי שיגיע תענוג מזה לבורא ברוך הוא, הלא להקב"ה יש כמה אלפים מלאכים שהם אומרים "קדוש קדוש קדוש" באימה וביראה, ומה אנוש כי תזכרנו". ונבאר על דרך משל, כמו שיש לשרי אומות שמלמדין את עוף אחד על לשון בני אדם, והשומע מתמלא כנגדו ואומר לשאר חבריו בואו ונשמע ונראה דבר חידוש. והנמשל מובן. - ואם כן אתם בני אדם, פקחו עיניכם וראו, גודל מעלת מצוות ומעשים טובים, עד שכל עבודת מלאכי מעלה חשובים כאין נגד מעשה בני אדם! ע"כ מתק לשון קדשו.

השקמת הבוקר בשמחה!

שלחן ערוך ונ"ב יו"ד סימנים קפ"ג - ר' הלכות נדה ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות או במספר פלאפון 05041-75336

ממות מנוגזמים מיועד לתרומה לכוללים ניתן למנות למס' הר"ל

מוכן ומסודר בבית הגדול, והצדיק הכיר לה טובה על כך תמיד. באחד הימים כשהגיעה באשמורת הבוקר לביתו של הרבי לעשות במלאכת עבודתה כדרכה, התהלכה בבית בדאגה כשדוק של עצבות נסוך על פניה, בעקבות מועקה מסוימת שהעיקה עליה, וכך היתה מסתובבת במרירותה בכל פעליה, 'ה'לון ילך ויבכה'... כששמע על כך הצדיק רבי שלומקה, כאב לבו מאוד. - שכידוע מידתו בקדוש תמיד בשמחה ובנהירו עילאה ולא היה יכול לסבול את העצבות ואת החושך - הוא ביקש לקרוא לה, וכשהביאו אותה לפניו שאלה במפגיע: במה את עוסקת עכשיו כאן בבית?

האישה הצדקנית החלה למנות בשפה רפה ובקול נכאים את עבודות הבית השונות שעוסקת בהם: את הכלים כבר שטפתי, את קדירת התבשיל כבר העמדתי על הכיריים, ועלי עוד לשטוף ולנקות את חדרי הבית שם ופה... וכך מנתה והלכה את סדרי עבודות הבית שעוסקת בהם.

נעה הרבי ואמר: ניין ניין! נישט אזוי! לא כך הוא הנוסח הכול... תשובתך הנכונה צריכה להיאמר בנוסח כזה: הנה ברוך השם את מצות שטיפת הכלים כבר קיימתי! וכן את מצות בישולי התבשיל בחסדי השם כבר עשיתי! ובעזרת ה' אגש גם אל מצות השטיפה והניקיון של הבית! - הלא כל פעולה ופעולה שהנך עושה כאן במלאכת הבית יש בה מצוה רבה! ומצוות צריך לעשות בשמחה ובהתלהבות, ובתחושת סיפוק והודיה להשם יתברך על שזיכה אותנו במצוות הללו.

עם צאתה מחדרו של הרבי התמלא ליבה שמחה גדולה, על אתר היא גירשה מלבבה את כל העצבות

באשמורת הבוקר כדרכו, והודרו באהבה וחיבה אל בית המדרש הגדול לסדרי תורה [פאר-טאג'ס] ותפילת שחרית כוונתיקין, כמנהג ירושלים בימים ההם בסדרי השקמת הבוקר בשמחה.

והנה בדרכו רואה הוא לנכחו את הגאון הצדיק הרב האהוב [שהיה כבר בימי זקנותו] צועד גם הוא לאיטו בלוויית המשמש הנאמן אל בית הכנסת, כשהוא מוכתר בטלית ותפילין כדרכו תמיד בדרך לבית התפילה. - שמח אבי מאוד לקראתו של צדיק, וכילד קטן יתום שהרגיש בדמותו של הרב כמו 'אבא' קרוב ואהוב, [בהיותו מקרב אותם בכל לב בתורת 'ב"ק לו]. 'אביהם של יתומים', יוגש אל הצדיק בהכנעה ובשמחה ובירכו בקול ילדוטי מלא חיבה: גוט מארגען רבי!

המשמש המלווה שהחזיק בידו של הרב, ידע את מנהגו של הצדיק שמקפיד שלא לדבר לפני התפילה. [כמ"ש בסדר 'הנהגות האדם' 'להרה"ק בעל 'נועם אלימלך' מליזענסק זי"ע (ס"ק ט): 'ישמור את עצמו מלדבר שום דבור קודם התפילה, אפילו דבר אחד, כי זה מבטל פונת התפילה' עכ"ל]. לפיכך העיר לו לילד הקטן, וסנט בו על שניגש לדבר עם הרב: יונגאלע! דו וויסט נישט אז מ'זאגט נישט 'גוט מארגען' פארן דאווענען? [וכי אינך יודע, ילד, שלא אומרים 'בוקר טוב' לפני התפילה?] - עיין היטב בשולחן ערוך אורח חיים (הל' תפלה ס"ב פ"ט ס"ב) ונושאי כלים על אתר, ובדין 'פגע בו בדרך' עי"ש.

אבי נבוך קמעא וזו הצידה בבושת פנים, אולם הצדיק הנאמן והרחום כראותו את מבוכתו של הילד החביב, עזב את ידו של המשמש, ניגש והתקרב אל אבי ובחיוך מאיר וזורר צבט לו קלות על לחיו, צביטה של חיבה שכולה שופעת אהבה עצומה וקרבת לב, בלא שיאמר לו אף לא מילה אחת לפני התפילה... וכך המשיכו להם זקן ורב קדוש עם הנער הצעיר יחדיו בלב הומה, בדרכם אל בית הכנסת.

את טיב זה המעשה יקר הערך עד מאוד היה אבי מורי חוזר ומספר רבות בימי חייו, באומרו שאי אפשר לתאר את גודל ההנאה והתענוג שהרגיש באותה 'צביטת לחי' שופעת אהבה של אותו צדיק בסדר השקמת הבוקר בשמחה! - שנסכה בו אז בילדות צער יתמותו חיוך ועידוד עצום לשנים רבות!

גם בהיותו בשנות זקנותו המופלגת, בגיל תשעים וחמש (!), אמר לי אבי שעדיין זוכר הוא היטב ומרגיש בלבבו כעת חיה את מתיקות אותה 'צביטה של חיבה', ושואב מכוחה תמיד חיוך ועידוד לקרבת הצדיקים עבדי ה', ולקרבת אלקים חיים!

אימו של הרה"ק רבי אברהם מרדכי ברייטשטיין זצ"ל, ספרא דדיינא בבית דין הגדול של העדה החרדית פה עיה"ק, זכתה בצעירותה לסייע בעבודות הבית בביתו נאוה קודש של הרה"ק רבי שלומקה מזוועהאל זצוק"ל בפאתי שכונת בית ישראל המעטירה, שכידוע הייתה הומה תמיד אורחים רבים ומשונים, אנשים מסכנים וקשי יום, ארחי פרחי, ואף לא מעט חתולים... ברוב חריצותה היתה פותחת את יומה בסדרי השקמת הבוקר בהליכתה בזריזות על בית הצדיק, שם עסקה בידיה בכל מלאכות הבית, בניקיון ובבישול ובשאר כל מלאכה הנצרכת בבית, כדי לפתוח יום חדש נקי

קו ההזמנות לכל ספרי 'מכון טיב'

מחגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

0733-22-76-09 מתקשרים מזמינים מקבלים ללא עלות דמי משלוח!

יו"ל ע"י קהילת שבתאי בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109 | shivti1@gmail.com

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך מוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור מגוריך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. המעוניינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ להדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173